

Správa z mimoriadneho zasadnutia delegátov
Európskeho zväzu chovateľov
EE Entente Européenne
konaného on-line 3.februára 2021

Mimoriadneho zasadnutia delegátov EE Entente Européenne, sa konalo z dôvodu blížiaceho sa termínu nadobudnutia účinnosti [NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY \(EÚ\) 2016/429 z 9. marca 2016](#) o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat, a [DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE \(EÚ\) 2020/688 zo 17. decembra 2019](#), ktoré nadobúda účinnosť a uplatňovanie od 21. apríla 2021.

Týmto nariadením (EÚ) 2016/429 sa stanovujú pravidlá prevencie a kontroly chorôb zvierat, ktoré sa môžu prenášať na zvieratá alebo na ľudí. V jeho časti „DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/688“ sa stanovujú požiadavky na zdravie zvierat pri premiestňovaní držaných a voľne žijúcich suchozemských zvierat a zárodočných produktov v rámci Únie. Myslím si, že ak sa nezačne už teraz v poslednej chvíli konať toto všetko môže mať nedezerne dôsledky na medzinárodnú spoluprácu v našom hobby .

Prezident EE Gion Gross srdečne pozdravil účastníkov mítingu vyslovil dôležitosť tohto jednania a zároveň upozornil na nie príliš ružovú situáciu s prípadnými následkami vyššie uvedeného nariadenia. Pripomenul že i keď na každoročnom EE mítingu informovali o nutnosti loby z členských krajín v euro parlamente, odozvy z krajín boli slabé. Doteraz boli byrokraciou najviac bičované hlavne tie členské krajiny EE, ktoré nie sú členmi EU a už roky sa trápia a dotýkajú s problémom transportu na výstavy do krajín EU. Tohto sme boli svedkami napríklad pri Európskych výstavách, na tej poslednej to už vzdali. Tieto nové nariadenia bohužiaľ už zasiahnu všetky krajiny. Gion Gross potom odovzdal slovo moderátorovi mítingu.

Zasadnutie riadil a moderoval člen prezídia EE a predseda hydinárskej sekcie Dr. vet. Andy Verelst (BE), ktorý vo svojom úvodnom príhovore vyslovil znepokojenie nad nie kompletným obsadením krajín a delegátov .

I keď sa toto veľmi dôležité jednanie konalo separátne počas troch dní podľa rokovacieho jazyka (*francúzsky, anglicky a nemecky*) vyslovil poľutovanie nad neúčastou niektorých krajín na žiadnom.

Dr. Verelst v úvode upozornil že i napriek tomu, že nadobúdanie účinnosti nariadenia sa blíži , tak okrem podnetov predložených z niektorých stavovských organizácií nebol voči tomuto nariadeniu pri jeho schvaľovaní vo výbore Európskej únie podaný zo žiadnej krajiny protest . Týmto nariadením (EÚ) 2016/429 sa stanovujú pravidlá prevencie a kontroly chorôb zvierat, ktoré sa môžu prenášať na zvieratá alebo na ľudí. Okrem iného sa tu stanovujú požiadavky na zdravie zvierat pri premiestňovaní držaných a voľne žijúcich suchozemských zvierat a zárodočných produktov v rámci Únie.

Problémom v tomto nariadení ale i v ponímaní celej Európskej únie je problematika kategorizácie zvierat, chovov, ale i zaradenia jednotlivých druhov. Nie je presne špecifikovaná kategorizácia „Hospodárske zvieratá verzus domáce zvieratá“ a pod .

Dr. Verelst zdôraznil, že najproblematickejším doplnkom je [„DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE \(EÚ\) 2020/688“](#) zo 17. decembra 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o požiadavky na zdravie zvierat pri premiestňovaní suchozemských zvierat a násadových vajec v rámci Únie.

Dr. Verelst uviedol, že Európska komisia (EU) zdôvodňuje prijatie týchto nariadení okrem iného potrebou viacerých faktorov s ktorých vyberám:

- Stanovenie pravidiel prevencie a kontroly chorôb zvierat, ktoré sa môžu prenášať na zvieratá alebo na ľudí.
- Stanovenie pravidiel na zmiernenie rizika stanovené v tomto nariadení sú potrebné na doplnenie požiadaviek na zdravie zvierat pokiaľ ide o premiestňovanie držaných a voľne žijúcich suchozemských zvierat a násadových vajec v rámci Únie, aby sa zabezpečilo, že uvedené nebudú predstavovať významné riziko šírenia chorôb.
- Stanovenie požadovaných opatrení na prevenciu chorôb v súvislosti s prepravou zvierat a stanovenie dodatočných požiadaviek týkajúcich sa čistenia a dezinfekcie dopravných prostriedkov.
- Stanovenie požadovaných opatrení v súvislosti s premiestňovaním držaných kopytníkov a hydiny do iných členských štátov, stanoviť pravidlá týkajúce sa dĺžky pobytu, obdobia potrebného na obmedzenie umiestňovania držaných kopytníkov alebo hydiny do zariadení pred ich premiestnením a doplňujúcich požiadaviek na zdravie zvierat s cieľom zmierniť riziko šírenia chorôb. Preto je potrebné stanoviť vhodné opatrenia na ochranu zdravia zvierat a zabránenie šíreniu chorôb prostredníctvom premiestňovania kopytníkov, hydiny a vtákov chovaných v zajatí a požiadavky na zdravie zvierat pri premiestňovaní zárodočných produktov hydiny a vtákov chovaných v zajatí, t. j. násadových vajec do iných členských štátov.
- Stanovenie špecifických požiadaviek a doplňajúcich pravidiel pokiaľ ide o premiestňovanie držaných suchozemských zvierat určených pre cirkusy, výstavy a športové podujatia.
- Stanovenie pravidiel týkajúcich sa dokladovej, identifikačnej a fyzickej kontroly a vyšetrení v súvislosti s rôznymi druhmi a kategóriami držaných suchozemských zvierat, ktoré má vykonať úradný veterinárny lekár s cieľom overiť súlad s požiadavkami na zdravie zvierat. Vzhľadom na rozsah pôsobnosti tohto nariadenia, ktorý sa rozširuje o násadové vajcia je preto v tomto nariadení potrebné uplatňovať toto ustanovenie stanovením potrebných pravidiel na tento účel vrátane lehôt na vykonávanie takýchto kontrol a vyšetrení, na vydanie certifikátov zdravia zvierat úradným veterinárnym lekárom pred premiestnením zásielok držaných suchozemských zvierat a násadových vajec a na trvanie platnosti certifikátov zdravia zvierat vrátane podmienok na ich predĺženie.

Čo k tomu dodať? Bude to dosť tvrdý oriešok .

Vráťme sa ale k DELEGOVANÉMU NARIADENIU KOMISIE (EÚ) 2020/688 zo 17. decembra 2019, ktoré hovorí o požiadavkách pri premiestňovaní suchozemských zvierat a násadových vajec v rámci Únie.

Dôležitá je pre nás KAPITOLA 1 Všeobecné požiadavky na premiestňovanie držaných suchozemských zvierat a násadových vajec v rámci Únie, oddiel 1 a najmä článok 5 a 6 a to sú požiadavky týkajúce sa kontajnerov (*po našom prepraviek*), ktorými prepravujeme zvieratá. V prípade hydiny a násadových vajec prevádzkovatelia vrátane prepravcov musia zabezpečiť, aby na kontajneroch, v ktorých sa v dopravných prostriedkoch prepravuje držaná hydina a násadové vajcia, boli uvedené údaje: v prípade jednoduchých kurčiat a násadových vajec: okrem členského štátu pôvodu i **schvaľovacie alebo registračné číslo zariadenia pôvodu**. To platí i v prípade hydiny na reprodukciu a úžitkovej hydiny kde môžeme zahrnúť naše zvieratá prepravované na výstavu. Schvaľovacie alebo registračné číslo zariadenia pôvodu (*v našom ponímaní by to mohlo byť napr. číslo uznávacieho protokolu chovu prípadne číslo registra členskej základne*). Tí ktorí majú registrovanú farmu cez CEZ to majú jasné .

Pre chovateľov hydiny je dôležitý konkrétne **Oddiel 1 Hydina** článok 34 Požiadavky na premiestňovanie hydiny na reprodukciu a úžitkovej hydiny.

Pre chovateľov okrasného vtáctva je problematický **Oddiel 5 Vtáky** chované v zajatí a násadové vajcia vtákov chovaných v zajatí a najmä článok 59, ktorý stanovuje „Požiadavky na premiestňovanie vtákov chovaných v zajatí“ do iného členského štátu iba v prípade, ak sú splnené tieto požiadavky že zvieratá mali nepretržitý pobyt v registrovanom zariadení alebo v zariadení so špeciálnym režimom (*karanténa*) od vyliahnutia alebo aspoň počas posledných 21 dní pred odchodom.

Dôležitá pre nás je i **Kapitola 7** článok 67, ktorý hovorí o „Požiadavkách na premiestňovanie vtákov chovaných v zajatí, ktoré sú určené na výstavu“ ako i **Kapitola 8** pojednávajúca o Certifikátoch zdravia zvierat a nahlasovanie premiestňovania, požiadavkách na certifikáciu zvierat. Pre mňa ako hydinára najmä článok 80 a 82, konkretizujúci podrobné informácie o obsahu certifikátu zdravia zvierat pre hydinu.

Oddiel 4 článok 91 hovorí o pravidlách týkajúcich sa zodpovednosti príslušného orgánu za certifikáciu zvierat. Tento bod sa nás týka v súvislosti s vydávaním certifikátov napríklad pred účasťou na výstavách v zahraničí. Opäť ako hydinára a účastníka alebo organizátora výstavy je pre mňa dôležitý bod 2 písmeno c, ktorý hovorí že: Úradný veterinárny lekár musí vykonať dokladovú, identifikačnú, fyzickú kontrolu a vyšetrenia a vydať certifikát zdravia. V súvislosti s hydinou na reprodukciu, úžitkovou hydinou s menej ako 20 kusmi hydiny v rámci posledných 48 hodín pred odchodom zo zariadenia pôvodu (*to by ale problém nebol, až na to, že to musí byť úradný veterinár*).

Príloha IV pojednáva o testovaní kačíc a husí na vysoko patogénnu Aviárnu influenzu. Počas týždňa predchádzajúceho času nakládky na odoslanie musia byť kačice a husi virologickým vyšetrením testované s negatívnym výsledkom na vysoko patogénnu aviárnu influenzu buď prostredníctvom izolácie vírusu, alebo molekulárnym testovaním na úrovni, ktorá poskytuje 95-percentnú istotu, že infekcia sa odhalí pri 5-percentnej prevalencii.

Po zbežnom prebratí kritických bodov Dr.Verelst konštatovali kde sú hlavné problémy . Prvým problémom je **kategorizácia chovov**. Je veľký rozdiel **medzi profi a hobby chovom**.

Druhým je kategorizácia **komerčných a nekomerčných chovov** a dôvodov na prepravu .
Ďalším problémom je stanovená **21 dňová karanténa**, ktorá okrem toho že by vyhnala nemalé peniaze z našich chovateľských kasičiek i tak pravdepodobne nič nevyrieši (*pozn. naši švajčiarski kolegovia toto musia absolvovať, čo sledujeme už od roku 2008 pri účasti na Európskej výstave v Nitre a ďalších výstavách*). Pri poslednej EV v Dánsku to vzdali i oni, pretože náklady na karanténu sú mnohokrát presahujúce cenu zvierat a to je priveľa i na Švajčiarov.

Tretím problémom je certifikácia. Veterinár, podotýkam že úradný, musí spraviť kontrolu celého chovu a to maximálne 48 hodín pred cestou zvierat z chovu. Certifikát musí byť vystavený na konkrétny chov a nie napríklad na celý transport.

Toto všetko bude mať za príčinu ďalšie navýšenie nákladov. Negatívne dôsledky sa prejavujú najmä pri účasti na výstavách v zahraničí ☹. To sa týka nielen malých výstav napríklad v prihraničí, ktorých sa často zúčastňujeme a ktoré usporadúvame, ale i tých veľkých a najmä Európskych výstav .

Dr. Verelst upozornil na dopad tohto nariadenia tiež najmä v západnej Európe v súvislosti i s Brexitom, lebo pri cezhraničnej spolupráci v tomto regióne bude potrebné minimálne 1 milión certifikátov. To prinesie nielen technické ale i finančné problémy.

Čo teraz? Čo môžeme ešte urobiť, keďže nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť už 21 apríla 2021?

Čo najrýchlejšie prostredníctvom stavovských organizácií a následne štátnych úradov kontaktovať zástupcov v Euro parlamente, pretože len vtedy ak veľa krajín bude vyvíjať tlak a lobovať, máme ešte akú takú šancu.

Našimi argumentmi sú:

- Nie sme profesionálni producenti zvierat .
- Nie sme komerční chovatelia.
- Certifikát je nepraktický a veľmi drahý vzhľadom na našu nekomerčnú činnosť (napríklad náklady na 4 holubov sú rovnaké ako na 5000 bojlerových kurčiat).
- S certifikátom nebude možný predaj zvierat na výstavách a tým klesne účasť a návštevnosť .
- Genetická diverzita sa stane oveľa ťažšou.
- Nastane pokles cezhraničnej spolupráce, ktorá je potrebná pre propagáciu pôvodných plemien a to i v súvislosti s FAO (*pozn. OSN a jej organizácie FAO poverili sekretariát FAO vývojom globálnej stratégie uchovávanía génových rezerv hydiny pre jednotlivé krajiny sveta. Jednou z dôležitých častí tejto stratégie sa stalo vytvorenie globálnej databanky pre génové rezervy HZ*).

Dr. Verelst informoval o navrhnutých riešeniach, ktoré v spolupráci s profesorom Schille, predsedom rady pre ochranu zvierat a veterinu EE predložili do Bruselu. Najdôležitejšie je definovanie profi a hobby chovov od ktorého sa bude veľa vecí odvíjať.

Potom Dr. Verelst odovzdal slovo zúčastneným účastníkom .

Čestný prezident EE Urs. Freiburghaus informoval, že tlaky na Brusel sa vyvíjajú už 15 rokov. S profesorom Schille a ďalšími parlamentármi lobovali o zmenách pravidiel ktoré by uľahčili a zjednodušili chovateľom pri ich medzinárodnej činnosti život. Bohužiaľ nepodarilo sa. Veľký podiel na tom mali hlavne epidémie vtáčej chrípky, ako i iných nákaz u ďalších povedzme si na rovinu komerčnejších druhov zvierat (ošípané, ovce ,dobytky....).

Z krajín teda euro poslancov zastupujúcich krajiny bol vyvíjaný veľmi malý tlak v súvislosti s hobby chovmi. Od vypuknutia Covid krízy je osobný lobbying absolútne nemožný. Gion Gross prezident EE vo svojom príhovore najskôr poďakoval Dr. Verelstovi za jeho aktivitu a prácu na príprave záchrany. Pozdravil delegátov a pripomenul dôležitosť tohto jednaní. Informoval, že profesor Schille ako i prezídium EE má v Bruseli naďalej kontakty, ale potvrdil slová čestného prezidenta o silnejších záujmoch komerčných lobistov. Potvrdil ale, že nami predkladané argumenty sú veľmi silné pre ďalšie použitie.

Dr.Verelst opätovne povedal že tlak musí byť prostredníctvom Euro poslancov z čo najviac krajín.

W. Littau (DK) informoval o aktivitách z Dánska ale tie boli hlavne z oblasti poštových holubov, ktorí si svoje čiastočne vydobyli .

Joss Kempa (LX) informoval o lobingu z jeho krajiny a to prostredníctvom emeritnej prezidentky Luxemburského zväzu p. Duwall, ktorá je poslankyňou euro parlamentu.

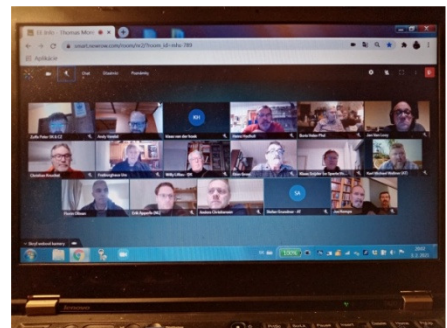
Dr. Verelst vo svojom záverečnom príhovore upozornil, že nadobudnutím účinnosti sa môžeme pripraviť na sťaženie podmienok cezhraničnej spolupráce čo veľa vecí skomplikuje. Možným východiskom sú možno dohody medzi krajinami, ale bohužiaľ tie musia dodržiavať minimálne pravidlá EU. Mrzí ho že na mítingu sa nezúčastnili napríklad zástupcovia PL kde bude ďalšia európska výstava. Stále sa nám črtá aká taká možnosť na korekciu, alebo prípadné dohody medzi štátmi .

Poďakoval všetkým za účasť a odporučil si konkrétne dokumenty pozorne preštudovať . Zaželal všetkým úspešnú chovnú sezónu a vyjadril želanie na čo najbližšie stretnutie.

Čo dodať na záver?

Je to ďalšia rana pre chovateľov našom regióne? **Na Slovensku** nám 15. októbra 2020 nadobúda účinnosť VYHLÁŠKA 283 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zo 6. októbra 2020 o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, ktorá sa týka i morčiat, králikov a holubov a okrasného vtáctva a ktorá je previazaná s Nariadením vlády Slovenskej republiky 322 z 9. júla 2003 o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely.

(V **Českej republike** je to zákon 501 ze dne 13 listopadu 2020 ktorým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů).

Nadobudnutím účinnosti sa nám ako už povedal Dr. Verelst veľa vecí skomplikuje. Autority našich zväzov musia v spolupráci s inými stavovskými organizáciami, zákonodarcami v čo najkratšom čase alarmovať a lobiť u našich poslancov v Euro parlamente a dosiahnuť aspoň nejaké úľavy. Blíži sa nám Európska výstava v Poľsku a Európska výstava v Českej republike.

Verím v authority zväzov nielen nášho regiónu a verím, že spravia maximum pre to, aby sa v tomto už nie príliš vzdialenom časovom horizonte našla tá najlepšia cesta pre pokračovanie našej spolupráce .

Správu spracoval Žuffa Peter
zástupca ČSCH a SZCH v EE, regionálny zástupca (SK,CZ,PL,LT)

Príloha:

Na uvedených linkoch si môžete stiahnuť spomínané nariadenia s možnosťou jazykovej voľby.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016 o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení určitých aktov v oblasti zdravia zvierat („právna úprava v oblasti zdravia zvierat“)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32016R0429> slovenské znenie

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32016R0429> české znenie.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/688 zo 17. decembra 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o požiadavky na zdravie zvierat pri premiestňovaní suchozemských zvierat a násadových vajec v rámci Únie

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32020R0688> slovenské znenie

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32020R0688> české znenie.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32016R0429> polská wersja

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/688 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do wymagań w zakresie zdrowia zwierząt dotyczących przemieszczania zwierząt lądowych i jaj wylęgowych w obrębie terytorium Unii

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32020R0688> polská wersja.

2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32016R0429> Lietuviška versija.

2019 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/688, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 papildomas gyvūnų sveikatos reikalavimais, taikomais Sąjungoje perkeliameis sausumos gyvūnams ir vežamiems periniams kiaušiniams

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32020R0688> Lietuviška versija.